

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Mariani Societatis Iesv

Nádasi, János

Romæ, 1658

Præfatio Reverendis Patribvs Soc. Iesv Nouitiorum Magistris, & Cœtuum
Marianorum Præsidibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42840

P R A E F A T I O

REVERENDIS PATRIBVS SOC. IESV

Nouitiorum Magistris, & Cætuum MARIANORUM
Præfidibus.

*In Dei Matris obsequio, ac in omni virtutum exercita-
tione, ea quæ minima dicuntur aspernanda non esse.*

IVM solidam Deiparæ actuosè colendæ ar-
tem hisce Annalibus eruo, studiosi huius
artis lectoris & omnium eorum qui legerint hoc opus,
(id quod aiebat Aristoteles) erit omiſſa quidem ar-
tis, venia dignari; inuenta autem, multa proſequi gra-
tia. Certè, teſte S. Gregorio Nazianz. præclarum eſt
mentem hiftoriarum cognitione inſtructam, ac reſertam
habere. Hiftoria enim, conglobata quedam, & coa-
ceruata ſapientia eſt, hominumque multorum mens in v-
num collecta. Vnde quid multorum è Societate ho-
minum mens de arte colendæ Virginis Matris quæ
exemplo, quæ ſcriptis libris ſenſerit hîc vide, Le-
ctor; eritque hoc ipſum artis huius caput primum,
ſuæ induſtria, libenter ea legiſſe quæ alij honori
& amori Deiparæ, vel exemplo ſuo, vel calamo po-
ſteris tranſcripſere: admirandis etiam non rarò
inſertis. Audiamus hîc illud è S. Gregorio: *Ad voſ-
metipſos ergo, fratres chariſſimi, introrſus redite: Si Deum
(Si Dei Matrem) verè amatis exquirite. Nec tamen ſibi
aliquis credat, quicquid ſibi animus ſine operis atteſta-
tione reſponderit. de dilectione conditoris (& eius Ma-
tris) lingua, mens, & vita requirantur. Nunquam eſt
Dei (& Dei Matris) amor otioſus. Operatur enim
magna, ſi eſt; ſi verò operari renuit, amor non eſt. vt
operetur legat hos Annales Marianos, & videat
quid alij ſint operari.*

2. Elench.
in fine.

Ad Nico-
bulum
pag. 799.

hon. 30. in
Euang.

Eruat

2 Erunt hæc veluti auri grana quæ abijci non debent : & quemadmodum auro Indiæ occidentalis præfecti è decerpta auri particula eâque vnde quaque examinatâ & exploratâ , de magna illa Regi Hispano mittendi auri massa pronunciant , an syncera sit : sic è tenuibus quandoque pietatis officijs licet pronunciare de vera germanitate amoris , & cultus , quo Dei Matrem prosequimur . Erunt hæ micæ de mensa Reginae Dominae nostræ , ac filiorum eius cadentes . Apud Surium in vita S. Odonis Abbatis , in manu cuiusdam , omnes micæ in Margaritarum speciem sunt conuersæ . Non dubito hæc annorum micas à me collectas , ubi in bonas hæc opere ipso arrepturorum manus inciderint , margaritarum pretium accepturas super aurum , & topazion . Ideò colligimus hæc fragmenta , ne pereant . Non admiratoribus enim , verùm imitatoribus perscribuntur hæ artis *Marianæ* industriæ , & veluti familiaria elementa , in quibus vtile dulci , ac facili miscent exempla , & documenta domestica ; ideòque omne punctum ferunt . Quocirca , si ieiuna fortè cuipiam hæc , ac exilia videantur , sciat quædam hîc dari prolusionis instar , dum vitæ illustrium ac gesta plus afferant : deinde meminerit in Philosophia verè ascetica *Mariana* , ex hisce atomis conflare augustum , exaggeratæ virtutis corpus , ex hisce punctis constare pretiosam lineam rectæ virtutis ; & in Gazophylacio benignæ Matris ac Dominae , ex obolorum ac minutiarum aggeratione thesauros exaggerari . Hæ interea scintillæ imitatricem non tantùm Nouitiorum , sed & veteranæ virtutis Heroum , qui verè amant , industriam acuent , dabunt incendia , incitabunt *Opere* , & *sermone* sociorum ; vt suis & ipsi

18. Nou.
mibi pag.
411.

P R Æ F A T I O

ipsi exemplis hæc augeant. Eapropter nec ijs abstini quæ admiratione acuunt imitationem, dum attuli ea quæ legi nostros in B.V. honorem, & amorem *facere, & docere* in magnis & minimis.

3 Deus certè, qui respexit humilitatem ancillæ suæ, humilia hæc nostra duo minuta non despiciet: vt nos qui Matris eius serui boni & fideles *super pauca* sumus, supra multa constituat: & è tenuibus hisce *Marianæ* pietatis seminibus augeat incrementa frugum iustitiæ nostræ. Habet hîc etiam locum illud Christi: *Qui fidelis est in minimo, & in maiori fidelis est.* Vnde patet, quod licet *de minimis non curet* Prætor in iuris peritorum prouerbio, curet tamen Prætor ille cælestis. Milo à minoribus gestatis ponderibus ad maius robur, & maiora portanda euasit idoneus. *Breuis in volatilibus est apis, & initium dulcoris habet fructus illius.* Granum sinapis crescit in arborem. Ait Plinius de minimis loquens: *Nusquam alibi spectatiore artificio naturam eluxisse; cum rerum natura nusquam magis quàm in minimis tota sit!* Quapropter, *quæso*, eiusdem verbis, *ne hæc legentes, quoniam ex his spernunt multa, etiam relata fastidio damnent.*

Luca 16.
10.

Eccli. 11.
3.

Hist. Nat.
lib. 11.
c. 1. & 2.
cap. 2.

4 Humana omnia minima, diuina verò maxima sunt: & in diuinis, minimum maximi maius est nostro maximo minimi, seu ijs omnibus quæ mundus admiratione adorat. Non ægrè legent hæc ij qui ad omnes Dei in Deipara colendi artes, & numeros intenti, volunt, vt *iota vnum, aut vnus apex non transeat*, quin, velut argumentosa apes, mel inde legerint, occasione ex his acceptâ ad maiotum excogitationem. Parua sunt quædam; sed non sunt vilia illis viris qui sciunt separare non solùm paruum à magno, sed & pretiosum à vili. Nam sicut
in

in cauendis periculis minora nefas est contemnere; ita in exercenda virtute non tanto supercilio est agendum, vt nulla harum (sicuti contemptores illi vocant) minutiarum ratio habeatur. Qui ab his inchoare virtutem non fuerit dedignatus, merebitur: *Amice, ascende superius.* Præclarum est illud Basilij: *Quæ ab animi elatione, fastuque nascitur indiligentiam metuito.* Et: eorum quos rectè, atque ex virtute videris viuere institutorum vitam, actionumque exempla descripta in animum tuum transferto. Operam sedulo da, vt in ea mercatura quam in luculento vitæ genere, præclarisque muneribus vnà cum ceteris facis, seorsum tu quæstus accessiunculam aliquam habeas.

5 Quis pictor, quis in mercatura, vel arte quacunque eximius, minima vnquam contempnit, quæ rem augeant, artem perficiant? Studendum ergo & ijs qui arti Matris Dei eximiè colendæ operam dant, ne illos particula vlla boni huius doni prætereat, & vt reliquæ cogitationum diem festum illis agant. Etiam in hac arte, seu Deiparæ colendæ studio (id quod aliàs ait S. Gregorius) quibusdam gradibus ad altiora incrementa peruenimus. Nemo enim repente fit summus; sed in bona conuersatione à minimis quisque inchoat, vt ad magna perueniat. Et postea: *Nec mirum si de virtute in virtutem gradus sunt, quando vnæqueque virtus quasi quibusdam gradibus agitur; & sic per incrementa meritorum ad summum perducitur.*

6 Quare qui parua magnis permixta (vt anni ferent) & quædam velut elementa seu rudimenta huius virtutis hîc viderit, meminerit eiusdè Gregorij sic dicentis: *Electus quisque (seruus nempe filiusq; Deiparæ studiosus) à rudimenti sui priùs teneritudine inchoans, ad robusta postmodum, & fortia conualescit.* Experimento multorum discimus, & docemus, quòd

de abdic.
rerum. mi
bi fol.
312. 313.
fol. 312.

h. 15. in
Exech. pro
pè init.

lib. 22. in
Iob c. 14.
ferè init.

quòd quemadmodum in malis qui spernit modica paulatim decidat; ita in bonis qui accuratè agit, & æstimat etiam modica, paulatim assurgat. nam, sicut è peccatis minimis dāna nō minima; ita è minimis hisce virtutis huius officijs, nō minima lucra nascūtur. Quocirca religiosum idioma se parūm admodū callere ostendit qui minima quædā, ad speciem, quæ Deus, quæ Dei Mater, quæ Sancti, quæ sapientes æstimant, putida vocat. Nec minorem puto Angelis nostris Custodibus accedere per hæc Reginæ illorum impensā obsequia voluptatem, quā dæmonibus placeat fluxa illa eorum indoles, & indiligentia qui minima errata contemnunt. Neque minori solatio opinor fore nobis in supremo agone hæc minima, non neglecta, quā terrori fuerint religioso illi morienti ostensæ micæ illæ quas contra legis præscriptum in mensa neglexerat.

*Surius cit.
18. Nou.
in vita S.
Odonis.*

7 Angelus S. Franciscæ errores minimos plectit inflicta illi alapā: S. Catharina (Senensis illa Seraph) ob leuissimam culpam acerrimè è cælo reprehenditur. Pro venialibus peccatis magnæ hinc, maiores in purgatorio pœnæ infliguntur. Ecquid ergò sperandum pro minimis hisce bonis à Deo, qui liberalior est quā seuerior; cuius citra condignum sunt pœnæ, præmia verò longè supra condignum? S. Hieronymus in suo Nepotiano infima quæque laudat, particulatimque recenset. Si Sabbato ligna colligens lapidibus obrutus est, licet id exiguum, peccatum fuisse dicant nonnulli; si Oza ob modicam quā Dei arcam attigit reuerentiam, morte mulctatus est; & vtrumque hoc, atque hisce similia, Deus grauissimis diuinæ suæ scripturæ fastis inferere non est dedignatus; cur nos, minimos etiam Sabbato Mariano, & Deiparæ (quæ viua Dei arca

††

est)

AD ANNALES MARIANOS S.I.

lib. i. c. i.

tractatu
vite Spi-
rit. 67.

lib. 10. in-
stit. c. 3.
prop. fin.

1 p. q. 2.
a. 3 ad 1.

Judic. 16.

est) honores impensos, nostro calamo non digne-
mur? Apud Valerium Maximum Matri Deum,
perfoluta vota, & minimi quique religionis negle-
ctæ apices accuratè scribuntur: additque; non mi-
rum esse si pro eo imperio augendo, custodiendoque perti-
nax Deorum indulgentia semper excubuit, quod tã scrupulosa cura, parvula quoq; momenta religionis examinare videbatur. S. Vincentius, minima quæq; absolutæ virtutis puncta præscribere, non duxit esse infra vel sui calami sanctitatem, vel virtutis solidæ maiestatem. An ideò excutiendū est hoc Matris CHRISTI obsequiū, quòd quemadmodum Christi eius filii iugum suaue est; ita illius etiam obsequiorum iugum sit onus leue? Vbi leges magna, & difficilia; ne terreare: vbi minima, & in medio posita; ne contemne. Nam ij qui solo Deiparæ colendæ nomine contenti, dicunt illi, *Domina*; putantque hanc virtutem in verbis non in actione consistere; vbi arduum quodpiam Deiparæ ab aliquo cultæ exemplum occurrit; hoc verò aiunt communes vires supergredi; nec omnium esse adire Corinthum: vbi autem minora veniunt; supercilium tollunt; & hæc omnia putidam superstitionem vocant: quasi alterum sit supra vires, alterum verò infra dignitatem illorum quibus nulla pars virtutis satis arrideat. *Nihil in studijs paruum est*, ait Quintilianus. Quocirca nobis in magno Deiparam colendi studio lubet particulatim ad minima quæque descendere. Quemadmodum apud S. Thomam *omnis scientia operatiua tanto perfectior est, quanto magis particularia considerat in quibus est actus.*

8 Hæc tenuia sint licet, vt capilli, sunt tamen solida ad ornamentum, sinè quibus pietas est velut calua, & sæpè infirma; vt rasum caput Samsonis, cuius, in tenuibus capillis erat robur, ac fortitudo.

V. post 2 ^{Et} Joha